

Proef 24: Onderzaai op de zwartstrook naar aanlevering van extra stikstof

(Demo-onderzoek gerealiseerd met financiële steun van het CCBT)

Doel

In het najaar van 2021 werden 2 proeven opgezet met onderzaai op de zwartstrook en dit met als doel een extra N-bron te hebben in het voorjaar van 2022.

Proefopzet

In overleg met een aantal bio-telers werd gekeken welke eisen ze stellen aan een onderzaai onder hun fruitbomen. Belangrijke eisen voor de telers zijn:

- Geen extra aantrekking van knaagdieren. Sommige telers willen daarom geen ondergroei hebben in de wintermaanden
- Geen ondergroei tijdens de bloei omdat ze warmte-uitstraling willen hebben van de zwartstrook.

Voor het inzaaien van de boomstrook konden we gebruik maken van een handige teler. Er werd een zaaibakje voor groenbemesting gemonteerd op een schoffel met vingerwieder (foto 1) wat achteraan op de tractor werd gemonteerd. Vooraan aan de tractor hing een balk met hak-schijven om de grond eerst te breken.

Foto 1: Vingerwieder + zaaibakje

Foto 2: Balk met hak-schijven voor 1ste grond-bewerking

Proef op appel – inzaai najaar 2021
--

Voor de inzaai van de proeven werd gekozen voor inzaai na de pluk. Dit maakt dat op het perceel appel in Oplinter volgend schema werd ingezaaid op 18 oktober 2021:

Rij	Groen- bedekker	Rij- snelheid	Vooropgestelde zaaidichtheid	Effectieve zaai- dichtheid	Type rol	Draai- snelheid rol
1	Gele mosterd	4.5 km/u	25	27	groen	8
3	Japanse haver	4.5 km/u	80	91	geel	5
5	Wintererwt	4.5 km/u	250	192	geel	5
7	Wintererwt + Gele mosterd + Japanse haver	4.5 km/u	160	175	geel	5

- Situatie op 28 februari 2022

In februari was de opkomst van de verschillende gewassen niet zo goed, waardoor de mogelijke biomassa die we konden onderwerpen beperkt bleef. Foto 6 geeft een beeld voor Japanse haver weer, maar dit was niet beter voor de 2 andere objecten.

Foto 3: Japanse haver inzaai najaar 2021-
beeld 28 feb 2022

Foto 4: Wintererwt inzaai najaar 2021- beeld
28 feb 2022

Ook richting bloei bleef de begroeiing te zwak en kwam er vooral gras door. Daarom werd beslist om geen metingen te doen naar nutriënten die zouden worden ondergewerkt.

Proef op appel – inzaai 28 februari 2022

Het opzet van de proef is biomassa kweken die rond de bloei voldoende N kan leveren. In een Zwitserse studie zaaien ze zelfs pas in februari in kregen zo zo'n 20 E N uit de ondergroei. Omdat de objecten van het najaar niet het gewenste resultaat gaven, werden op 28 februari een aantal andere rijen op dit perceel ingezaaid. De omstandigheden waren zeker niet ideaal, want de grond was zeer nat. Maar we wilden niet langer wachten omdat het opzet is dat de ondergroei nog voor de bloei wordt ondergewerkt.

Op 28 februari werden volgende gewassen ingezaaid:

- Wintererwt
- Wintergerst
- Japanse haver

Ook hier was er te weinig biomassa om onder te werken. Daarom werd beslist om geen metingen toe doen op de eventuele nutriënten die zouden worden aangevoerd bij onderwerken.

Proef op appel – inzaai 23 september 2022
--

In september werd er opnieuw ingezaaid. Er werd bewust vroeger ingezaaid in de hoop op meer succes.

Groen- bedekker	Rijsnelheid	Vooropgestelde zaaidichtheid	Type rol	Draaisnelheid rol
Japanse haver	3.6 km/u	100 kg/ha	Geel	15
Inkarnaatklaver	3.6 km/u	20 kg/ha	Groen	8
Gele mosterd	3.6 km/u	20 kg/ha	Groen	7
bladrammenas	3.6 km/u	20 kg/ha	Groen	7
Akkermix	3.6 km/u	20 kg/ha	Groen	7

Akkermix is een commerciële mengeling met 45 % gele mosterd en 55 % bladrammenas.

Op 28 oktober werd er bij elk object nog een strook behandeld met Microps, een biostimulant die de ontwikkeling van de onderzaai zou moeten stimuleren. Deze is behandeld aan 30 l/ha. Deze behandeling vond plaats 's morgens op een nat gewas.

Foto 5: Japanse haver inzaai najaar 2022 - beeld 20 februari 2023

Foto 6: Bladrammenas inzaai najaar 2022 - beeld 11 januari 2023

Foto 7: Inkarnaatklaver inzaai najaar 2022 - beeld 20 februari 2023

Foto 8: Akkermix inzaai najaar 2022 - beeld 11 januari 2023